

DEVLET MALZEME OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2012 YILI SEKTÖR RAPORU

Temmuz/2013

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
1-GENEL OLARAK KAMU ALIMLARI	2
2- DÜNYADA SEKTÖRÜN GÖRÜNÜMÜ.....	3
3-TÜRKİYEDE SEKTÖRÜN GÖRÜNÜMÜ.....	6
4- DEVLET MALZEME OFİSİ'NİN SEKTÖR İÇERİSİNDEKİ YERİ	7
4.1- GENEL BAKIŞ	7
4.2- AMAÇ VE FAALİYET KONULARI	8
4.3- ORGANİZASYON YAPISI	9
4.4- İNSAN KAYNAKLARI	10
4.5- FAALİYET BİLGİLERİ.....	10
4.5.1- Satınalma Faaliyetleri	10
4.5.2- Pazarlama/Satış Faaliyetleri	12
4.5.3-Üretim Faaliyetleri.....	14
4.5.4- Kalite Kontrol Faaliyetleri	15
4.6-DEVLET MALZEME OFİSİNİN KAMU ALIMLARI İÇERİSİNDEKİ YERİ	17
SONUÇ	19
EK-1 BASIM İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ ÜRETİM BİLGİLER TABLOSU (2012 YILI)	22
EK-2 DEVLET MALZEME OFİSİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU	23

GİRİŞ

18/10/2012 tarih ve 28445 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2012/3840 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki 2013 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programının 31 nci maddesi gereğince, Hazine Müsteşarlığınca 12/12/2012 tarih ve 28495 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “2013 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programının Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesine Dair Tebliğ”in 18 inci maddesinin ikinci fıkrası ile teşebbüslerin “2012 Yılı Sektör Raporu” hazırlamaları hükme bağlanmıştır.

Anılan Tebliğ hükmü uyarınca hazırlanan sektör raporları, teşebbüslerin faaliyette buldukları sektörlerin takip edilerek sektör içindeki yerlerinin daha iyi analiz edilebilmesine ve etkin sektörel politikalar geliştirebilmek veya geliştirilmesine yardımcı olabilmek amacını gütmektedir.

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü’nün Sektör Raporu, 2013 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programının Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesine Dair Tebliğ’in 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirlenen başlıklar itibariyle aşağıda sunulmuştur.

1-GENEL OLARAK KAMU ALIMLARI

Kamu alımı, kamu idarelerinin faaliyetlerini yürütmeleri için ihtiyaç duydukları yapım işleri ile mal ve hizmetleri temin etme sürecidir.

Bu süreç temel olarak ihtiyaçların tespiti ve gerekli kaynağın sağlanması ile başlar, ihtiyacın tanımlanması, ihtiyacın temininde uygulanacak usulün seçilmesi ile devam eder. Alım işleminin sözleşmeye bağlanması ve usulüne uygun olarak teslim edilmesiyle son bulur.

Gerek kamu hizmeti anlayışındaki değişimler ve gerekse daha önce kamu kurumlarınca üretilen pek çok mal ve hizmetin özel sektörden temin edilmesi yönündeki eğilimler kamu alımlarının hacim olarak büyümesi sonucunu doğurmuştur. Bunun sonucu olarak kamu alımları ekonomik ve sosyal politikaların en önemli araçlarından biri haline gelmiştir.

Ülkemizde, 2012 yılında kamu alımlarının toplam tutarı 94.310.689.000,-TL olarak gerçekleşmiştir.(¹) Bu tutar 1.416.817.000.000,-TL olarak gerçekleşen 2012 yılı gayri safi yurtiçi hasılasının (cari fiyatlarla) % 6,7 sine tekabül etmektedir.

Kamu alımlarının artan önemi, kaynak kullanımında etkinliği artırmak amacıyla, küresel düzeyde reforma tabi tutulmasını gerekli kılmıştır. Bu reform hareketi, 1993 ve 1994 yıllarında, Viyana'daki Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun hazırladığı "UNCITRAL Model Law" ın kabul edilmesiyle desteklenmiştir. Ayrıca Dünya Bankası ve Avrupa Birliği gibi kamu yatırımları için ülkelere fon sağlayan uluslararası bankalar ve organizasyonlar tarafından da kamu alımlarına ilişkin kurallar belirlenmiştir.

(¹) Kamu İhale Kurumu'nun 2012 Yılı Kamu Alımları İzleme Raporundan alınmıştır.

2- DÜNYADA SEKTÖRÜN GÖRÜNÜMÜ

İhtiyaçlarını mevcut elemanlarla zamanında, kaliteli ve ekonomik bir şekilde karşılayamadıklarını gören devletler, bu ihtiyaçlarını zamanında, standart bir kalitede, topluca, tek elden ve uygun fiyatlarla sağlamak amacıyla, münferit satın almalarını merkezileştirmişler ve tek elden temine başlamışlardır.

Birçok ülkede Ofis benzeri kamu kuruluşları bulunmakta olup, bu kuruluşlar kamu kuruluşlarının ortak özellik arz eden standart ihtiyaçlarını tek elden karşılamaktadır.

AB üyesi ülkelerin çoğunun devlet yapıları içerisinde merkezi kamu alımları kurumları mevcuttur. Sorumlulukları, işlevleri ve görevleri bakımından farklılık göstermekle birlikte, bu kurumların birçok ortak özelliği vardır.

AB ve OECD'nin ortak inisiyatifi olan ve Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerindeki yönetimin iyileştirilmesi için destek sağlayan SIGMA tarafından yayınlanan "Merkezi ve Merkezi Olmayan Kamu Alımları" adlı Raporda da belirtildiği gibi,

Avrupa ülkelerindeki kamu alımları merkezi alımlar veya merkezi olmayan alımlar şeklinde yürütülmektedir.

Merkezi alımların desteklendiği eğilimde;

- Toplu alımlar nedeniyle mal ve hizmet fiyatlarında önemli düşmeler,
- Düşük maliyetle daha iyi hizmet,
- Merkezi alım biriminin satınalma gücünün artması,
- Kamu alımları için teknik standart ihtiyacı (BT sistemleri ve yazılım uygulamaları) ve çevre standartlarının konulması,
- Sözleşme yönetimine daha fazla dikkat ve daha iyi sorun çözümünü de kapsayan maliyet dışı faydalar (Satış sonrası hizmetler, kusurlu malzemeler, standart dışı hizmetler vb.),
- Büyük ölçekli bir sözleşmenin imzalanması ile tedarikçilere büyük bir pazara dalgalanma olmadan erişim imkanı sağlanması dolayısıyla, fiyatların daha düşük düzeyde tutulabilmesi ve üretim hattı ve çalışanlarının daha etkin organize olabilmesi,
- Alım mercilerindeki personel sayısının azlığından kaynaklanan daha düşük personel maliyeti ve daha kolay performans yönetimi,
- Alım sözleşmeleri ve muamelelerinin etkili bir şekilde kaydı ve raporlanması gibi etkili idari denetim, etkili olmuştur.

Merkezi olmayan alımların desteklendiği eğilimde ise;

- Gereksiz aşırı harcamayla sonuçlanan büyük ölçekli alım hatalarının azaltılması,
- Son kullanıcılarının ayrıntılı taleplerine daha fazla uyan mal ve hizmetlerin teslimi,

- Tedarikçiler ve alım mercileri için daha az form ve kısa zaman avantajı ile daha az bürokrasi,
 - İhalelerde KOBİ'lerin daha başarılı olmalarını sağlayan imkanlar,
 - Yerel olarak üretilen mallar için yerel alım mercilerininin daha düşük fiyat elde etmelerini sağlayan fırsatlar,
 - Kişisel sorumluluk almak için çalışanların daha fazla fırsat elde etmesi,
 - Yolsuzluğa teşvikin azaltılması
- etkili olmuştur.

Her iki stratejinin seçimi ilgili ülkenin ekonomik ve piyasa gelişmesini de kapsayan kültürel ve sosyal şartlara bağlı bulunmaktadır.

Diğer yandan, merkezi satınalma organları genellikle, kamu kurum ve kuruluşlarıyla kamu hukukuna tabi kuruluşlara ve Fransa'da görüldüğü gibi kamu hizmetinde faaliyet gösteren özel sektör kuruluşları ile kamu misyonuna sahip özel hastanelere de hizmet vermekte ve Maliye, Ekonomi, Hazine Bakanlıklarına bağlı olarak veya bu bakanlıklara bağlı şirketler şeklinde veya kamuya ait bağımsız birimler olarak örgütlenmekte ve kamu otoritelerince denetlenmektedir.

Bilindiği gibi, Avrupa Birliği üyesi ülkelerin mal, hizmet ve yapım ihaleleri AB Kamu Alımları Mevzuatına (2004/18 sayılı AB Direktifi) göre yürütülmektedir ve bu çerçevede Kanun niteliğindeki AB Direktifleri ulaşılabilecek sonuç açısından bağlayıcı nitelikte olup, doğrudan uygulanma kabiliyeti de bulunmaktadır.

2004/18 sayılı AB Direktifinde Merkezi Satınalma Organı'nın (MSO) tanımı yapılmıştır. MSO'lar, Direktifte belirtilen hükümlere tabidir ve ihale süreci çerçevede anlaşma, ekonomik olarak en avantajlı teklif gibi Türkiye'deki Kamu İhale Kanunu'na benzer hükümlere göre yürütülmektedir.

AB Direktifinde merkezi ve merkezi olmayan satınalma organlarının kurulması ve uygulamaları hususunda tarafsız kalınmış ve ülkelerin seçimi ulusal karar alma mekanizmasına bırakılmış olduğundan, bazı AB üyesi ülkelerde (Avusturya gibi) kamu kuruluşlarının MSO'dan satınalma zorunluluğunun bulunmasına karşılık, kamu kuruluşları alım tercihi konusunda serbest bırakılmıştır.

MSO'lar e-Tedarik sistemini uygulamaya koymuş olup, bu kapsamda MSO'lar ile yükleniciler arasındaki çerçevede anlaşma hükümleri dahilinde alıcılar tercihlerini belirleyerek doğrudan yüklenicilerden siparişte bulunmakta ve ödemeyi de gerçekleştirmektedir. Sözleşmeden kaynaklanan anlaşmazlıkların izlenmesi ve çözümünde MSO'lar devreye girmekte ve bu suretle, MSO'ların sözleşme sürecini yönetip, denetlemektedir.

Tedarik kapsamında Ofis malzemeleri, mobilya, bilgisayar ve iletişim teknolojileri, nakil vasıtaları, akaryakıt, tıbbi cihaz ve seyahatten, bina temizlik ve güvenliğine kadar faaliyette bulunulmasının yanı sıra, kamu alıcılarına eğitim ve danışmanlık hizmeti de verilmektedir.

Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, Avusturya, Brezilya, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Finlandiya, Fransa, Güney Kore, İngiltere, İrlanda, İtalya, İzlanda, Letonya, Litvanya, Macaristan, Malta, Peru, Polonya, Portekiz, Slovakya, Slovenya, Tunus, Yeni Zelanda, Danimarka, gibi birçok ülkede merkezi veya yarı merkezi yapıda faaliyet gösteren bir satın alma kurumu bulunmaktadır.

Kamu alımları ve merkezi satınalma işlevleri bakımından, Güney Kore ve İtalya'nın diğer ülkelere göre ön plana çıktığı görülmektedir.

Güney Kore tedarik sistemi mevzuatı, AB Kamu Alımları Direktifleri ile farklılıklar sergilemekle birlikte özellikle teknik ve operasyonel açıdan daha iyi bir grafik çizmektedir. Bununla birlikte, merkezi idarelerin eşik değer üstü kamu alımlarında PPS (Kamu tedarik Servisi) aracılığıyla işlem yapma zorunluluğu gibi yasal düzenlemeler dikkat çekmektedir. Sadece kamu kurumları ile değil tedarikçi firmalar ile de yoğun işbirliği içerisinde olduğu ve özellikle KOBİ'lere çeşitli konularda destek olduğu ele alınmıştır. Teknik olarak mevcut sistemlerin en ileri örneklerini diğer e-Devlet sistemleriyle bütünleşik olarak sunan Güney Kore, kendi yönetim sistemine özelleşmiş merkezi tedarik kurumuyla diğer ülke örneklerinden ayrılmaktadır.⁽²⁾

Merkezi tedarik organizasyonu olarak, Kamu Tedarik Servisi (PPS), Strateji ve Maliye Bakanlığı'na ilişkili kuruluş olup, kamu tedarik altyapısının geliştirilmesinden sorumludur. Kâr amacı gütmemektedir. Güney Kore tedarik sistemi, merkezi ve merkezi olmayan yapıları bir arada kullanmaktadır. Kamu Tedarik Servisi, merkezi koordinasyon kurumu ve Merkezi Satınalma Organı olarak faaliyet göstermektedir. Merkezi yönetim için orta ve büyük ölçekli tedarikler, PPS tarafından yapılmaktadır. Toplam tedarik içerisinde %30'luk paya sahiptir. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının alım mecburiyeti bulunmamaktadır.⁽²⁾

Diğer başarılı bir ülke olan İtalya, tüm ölçütlerde başarılı bir grafik çizmektedir. Bunun arkasında CONSIP'in teknik kökenli bir idare olması ve operasyonel olarak e-Tedarik ile ilgili süreçleri iyi projelendirmesi ve AB Kamu Alım Direktiflerine tam uyumlu olması gibi mevzuat kaynaklı avantajları olduğu gözlemlenmiştir. CONSIP'in dikkat çeken bir diğer özelliği kar amacı gütmeyen ve faaliyetleri için hiçbir ücret talep etmeden tamamen kamu bütçesi ile finanse ediliyor olmasıdır. Güney Kore'de belirtilen ülke ekonomisi için Merkezi Satınalma Organının üstlenebileceği sorumluluklar ve KOBİ desteği benzer şekilde İtalya'da da vurgulanmıştır. İtalya'da e-Devlet altyapısının güçlü olması e-Tedarik araçlarının daha etkin kullanılmasını sağlamaktadır.⁽²⁾

İtalya tedarik sistemi, yarı-merkezi tedarik sistemi özelliği göstermektedir. Merkezi tedarik organizasyonu olarak, kamu e-Tedarik mekanizmasını hayata geçiren ve bu yönde çeşitli faaliyetler ile başarılı bir tablo çizen kurum, Ekonomi ve Maliye Bakanlığı bünyesinde yer alan CONSIP S.p.A'dır. Merkezi satınalma rolü ve teknik kapasite kullanımı kurumu ön plana çıkarmaktadır. Merkezi idarenin, Ekonomi ve Maliye Bakanlığının belirlediği bazı mal ve hizmetlerde CONSIP S.p.A üzerinden alım yapma mecburiyeti vardır. Müşteri kurumlar ile sürekli iletişim, eğitim ve destek programları yürütülmektedir. KOBİ örgütleriyle koordinasyon ile KOBİ'lere destek ön plandadır.⁽²⁾

Etkili bir kamu alımı sistemi ve uygulaması bütün ülkeler için önemli olmakla beraber, bu ihtiyaç özellikle gelişmekte olan ülkelerde önemini daha fazla hissettirmektedir. Çünkü bu ülkelerde, hem gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında kamu harcamaları iktisadi faaliyetin önemli bir kısmını oluşturmakta hem de kamu açıklarının makroekonomi üzerinde olumsuz etkileri bulunmaktadır.

⁽²⁾ DMO e-Dönüşüm Projesi kapsamında TÜBİTAK tarafından hazırlanan 26/03/2012 tarihli "Mevcut Durum Analiz Raporu"ndan alınmıştır.

3-TÜRKİYEDE SEKTÖRÜN GÖRÜNÜMÜ

Gelişmekte olan bir ülke olarak kaynak sorunumuzun bulunduğu, tasarruflarla yaratılan kaynakların en iyi şekilde ve verimli olarak kullanılmasının taşıdığı önem dikkate alındığında, kamu alımları konusunun önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Aynı zamanda ekonominin can damarı durumunda bulunan kamu alımlarının genel ekonomi içinde önemli bir oranda olması ve buna bağlı olarak artan maliyetler ülkemizi kamu alımları konusunda düşünme noktasına getirmiştir.

Kamu kaynaklarının hangi alanlarda ve hangi alım usulleri kullanılarak harcandığı, bu alımların ekonomik etkilerinin tespitinin yanında kamu alımlarına ilişkin politikaların oluşturulması önem taşımaktadır.

Bilindiği üzere ülkemizde kamu alımları genel olarak 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılmaktadır. 4734 sayılı Kanun kapsamında yürütülen kamu alımları; bu Kanunda belirtilen ihale usullerine göre yapılan kamu alımlarını, doğrudan temin yolu ile yapılan kamu alımlarını ve istisna kapsamındaki kamu alımlarını kapsamaktadır.

4734 sayılı Kanuna göre ihaleler; alım türleri bazında mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri ihaleleri olarak sınıflandırılmıştır. Ayrıca, Kanunda temel ihale usulleri olarak açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü belirtilmiş, bunun yanında bazı hallerde pazarlık usulü ile de ihale yapılabileceği öngörülmüştür. Kamu İhale Kanunu kapsamında olmakla birlikte ihale usullerinden biri olarak sayılmayan doğrudan temin yöntemi de bir alım şekli olarak yer almaktadır.

2012 yılı itibariyle kamu idareleri tarafından yapılan kamu alımı sayısı 127.701'dir. Bu alımların 94.173'ü Kamu İhale Kanununda belirtilen ihale usulleri kapsamında gerçekleştirilirken, 33.440'ı istisna kapsamında gerçekleştirilmiştir.

4734 sayılı Kanun kapsamında yürütülen kamu alımlarının 2012 yılı toplam tutarı 94.398.722.000,-TL'dir. Bu tutarın 76.634.709.000,-TL'si Kanun kapsamında belirtilen ihale usullerine göre yürütülen alımlara ait olurken, 10.554.256.000,-TL'si doğrudan temin kapsamında gerçekleştirilen alımlara, 7.121.725.000,-TL'si ise istisna kapsamında yapılan kamu alımlarına ve kalan 88.033.000,-TL'si ise kapsam dışı yapılan alımlara ilişkindir. (³)

(³) Kamu İhale Kurumu'nun 2012 Yılı Kamu Alımları İzleme Raporundan alınmıştır.

2012 yılı toplam kamu alımları ihale usullerine göre aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

(Bin TL)

	Mal Alımı	Hizmet Alımı	Yapım İşi	Toplam
İhale (4734)	15.829.853	17.000.347	43.804.509	76.634.709
Doğrudan Temin	4.974.930	5.242.273	337.053	10.554.256
İstisnalar	4.504.077	1.926.166	691.481	7.121.725
Kapsam Dışı	-	-	-	88.033
GENEL TOPLAM	25.308.860	24.168.786	44.833.043	94.398.722

Yukarıdaki tablonun tetkikinden de anlaşılacağı üzere, toplam 94.398.722.000,- TL'lik kamu alımının, 25.308.860.000,-TL'si mal alımı, 24.168.786.000,-TL'si hizmet alımı, 44.833.043.000,-TL'si yapım işleri ve 88.033.000,-TL'si ise kapsam dışı alımlardır.

4- DEVLET MALZEME OFİSİ'NİN SEKTÖR İÇERİSİNDEKİ YERİ

4.1- GENEL BAKIŞ

Tarihi geçmişi Cumhuriyetimizin ilk yıllarına kadar uzanan Devlet Malzeme Ofisi;

1926 yılında Maliye Bakanlığı bünyesinde kurulan "Kırtasiye Baş Memurluğu" olarak faaliyete başlamış,

1933 yılında "Kırtasiye Müdürlüğü" adını almış, 1946 yılında, bütün kamu kurum ve kuruluşlarının muhtelif malzeme ihtiyaçlarının daha geniş çapta karşılanması amacıyla, döner sermayeli "Devlet Kâğıt ve Basım Genel Müdürlüğü" ne dönüştürülmüştür.

11/03/1954 tarihinde kabul edilen 6400 sayılı Kanunla, "Devlet Malzeme Ofisi" adı altında, Maliye Bakanlığına bağlı ve 100 milyon TL sermayeli bir iktisadi devlet teşekkülü olarak, ayrı bir tüzel kişiliğe kavuşturulmuştur.

6400 sayılı Kanun, 1983 yılında 121 sayılı "Devlet Malzeme Ofisi Kuruluşu Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" ile yürürlükten kaldırılmıştır.

1984 yılında, 233 sayılı "Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname"nin yürürlüğe girmesi ile, anılan Kararname gereğince 28/10/1984 tarihli ve 18559 sayılı Resmi Gazetede Devlet Malzeme Ofisi'nin ilk Ana Statüsü yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

DMO'nun gelişen teknolojiye uyum sağlayabilmesi, sunulan mal ve hizmetlerin genişletilmesi ve faaliyetini daha etkin bir şekilde sürdürmesinin sağlanması amacıyla, 04/05/2007 tarih ve 26512 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsü ile bugünkü statüsüne kavuşmuştur.

DMO kuruluşundan bu yana kamu kurum ve kuruluşları adına merkezi tedarik hizmetlerini yürütmektedir.

DMO Genel Müdürlüğü, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir İktisadi Devlet Teşekkülü olarak teşkil edilmiştir.

Maliye Bakanlığının ilgili kuruluşu olan DMO, 233 sayılı "Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" hükümlerine tabi olarak faaliyet göstermektedir.

DMO, hizmet ve faaliyetlerini KİT mevzuatı, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsü ve Ofis mevzuatı çerçevesinde yürütmektedir.

4.2- AMAÇ VE FAALİYET KONULARI

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü;

04/05/2007 tarihli yeni Ana Statüsü'nün 6 ncı maddesine göre, Teşekkül, kamu hukukuna tabi olan veya kamunun denetimi altında bulunan ya da kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının aşağıda gösterilen mal ve hizmet ihtiyaçlarının tedarik ve dağıtımını bunlar adına temin etmektedir.

- a) Sabit tesisler hariç aydınlatma cihazları ve ısıtma-soğutma araçları,
- b) Büro makineleri, bilişim teknolojisi ürünleri, sair makineler ve aletleri ile ofis otomasyonu hariç paket program yazılımı,
- c) Basılı formlar, bildirim ve beyanname çeşitleri,
- ç) Çeşitli temizlik malzemeleri ile temizlik araç ve ekipmanları,
- d) Her çeşit kırtasiye ve büro malzemesi ile mefruşatı,
- e) Kâğıt, karton, mukavva ve bunların mamûlü,
- f) Kamu kurum ve kuruluşlarının sair döşeme, demirbaş, makine ve teçhizatlardan ortak kullanım konusu olanları,
- g) Taşıt ve iş makineleri (bisiklet dahil), bunların iç ve dış lastikleri ile akaryakıt ve akülerinin alımı, taşıt ve iş makineleri kiralamaları,
- ğ) Seyahat ve nakliye hizmetleri,
- h) Toplu ilaç ve tıbbi malzeme alımı.

Teşekkül, amaç ve faaliyet konuları ile ilgili her türlü taşımacılığı yapar veya yaptırır, bunlarla ilgili nakil vasıtaları satın alabilir veya kiralayabilir; depolar tesis eder kiralar veya kiraya verebilir.

Teşekkül, faaliyet konularına giren işlerin ifası için taşınır ve taşınmaz mallar satın alabilir, kiralayabilir veya kiraya verebilir; borç ve alacakları için ipotek, ticari işletme rehni dahil leh ve aleyhte rehin verebilir veya alabilir, kendi taşınmazları üzerinde diğer aynı hakları tesis edebilir.

Yukarıda belirtilen faaliyet alanı ile ilgili olarak istihdamı geliştirme çalışmaları kapsamında düzenlenen beceri kazandırma Programlarının uygulanmasını, kurulmuş ve kurulacak küçük ve orta büyüklükteki özel kuruluşlara idari ve teknik alanlarda rehberlik yapılmasını sağlayabilir.

Teşekkül amaç ve faaliyet konuları Yüksek Planlama Kurulu kararı ile değiştirilebilir.

DMO, amaç ve faaliyet konularıyla ilgili olarak Ana Statüde sayılan görevleri yürütmekte ve yetkileri kullanmaktadır.

Tedarik hizmetleri, merkezdeki satınalma ve satış birimleri, taşradaki bölge ve irtibat müdürlükleri aracılığıyla yürütülmektedir.

Üretim faaliyetleri (baskı işleri, klasör, toplu iğne, ataş, zarf vs.) ise Basım İşletme Müdürlüğüne gerçekleştirilmektedir. İşletmenin teşekkül adına yaptığı programlı üretimler dışında, müşterilerin münferit veya toplu talepleri üzerine de baskı işleri yürütülmektedir.

Buna ilave olarak, Genel Müdürlüğümüz, Yüksek Seçim Kurulu ile işbirliği yaparak seçimlerde (genel seçimler, mahalli idare seçimleri, halkoylaması vs.) seçim malzemesinin üretim ve tedarik edilmesi ile il ve ilçe seçim kurullarına kadar ulaştırılması hizmetini de sağlamaktadır.

Öte yandan Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü'nün sayısal loto, kazı kazan ve milli piyango biletlerinin kağıtları gibi ihtiyaçları da Genel Müdürlüğümüzce karşılanmaktadır.

DMO bu ve benzeri hizmetleriyle kamu idarelerine satınalma, depolama, lojistik ve kalite kontrol alanında hizmet sunmaktadır.

Gerektiğinde müşterilere teknik şartname hazırlanması, revizyonu ve numunelerin teknik şartnameye uygunluğunun incelenmesi gibi konularda da teknik destek verilmektedir.

Devlet Malzeme Ofisi, yukarıda sayılan hizmet ve faaliyetlerini Ana Statüsü gereği;

- *Kamu yararının gözetilmesi,*
- *Kamu kaynaklarının etkin ve verimli biçimde kullanılması,*
- *Savurganlığın önlenmesi,*
- *Faaliyet alanına giren ihtiyaç konusu malzemenin standart ve kalitesinin azami ölçüde sağlanması,*

- *Şeffaflık,*

- *Rekabet ve*

- *Hesap verebilirlik prensipleri*

doğrultusunda yürütmektedir

4.3- ORGANİZASYON YAPISI

Devlet Malzeme Ofisinin organları Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlüktür.

DMO Genel Müdürlüğü, merkez ve taşra teşkilatından meydana gelmektedir.

Genel Müdürlüğümüzün merkez teşkilatı; 3 adet Satınalma Daire Başkanlığı,

Pazarlama, Katalog, Kalite Kontrol, Muhasebe, Strateji Geliştirme, Destek Hizmetleri, İnsan Kaynakları, Bilgi İşlem Daire Başkanlıkları ile Hukuk Müşavirliği, Teftiş Kurulu Başkanlığı ve Yönetim Kurulu Bürosundan oluşmaktadır.

Taşra teşkilatı ise; **İstanbul, İzmir, Bursa, Trabzon, Eskişehir, Gaziantep, Elazığ** bölge müdürlükleri (7 adet) ile **Diyarbakır, Erzurum, Mersin ve Van** irtibat büroları (4 adet) ve **İstanbul Basım İşletme Müdürlüğü** olarak teşkilatlanmıştır.

Bölge müdürlükleri ve irtibat bürolarının görev alanları ulaşım imkanları, coğrafi şartlar, hizmet gerekleri ve müşteri dairelerin talepleri gözetilmek suretiyle 2010 yılında yeniden belirlenmiştir.

4.4- İNSAN KAYNAKLARI

Genel Müdürlüğümüz personelinin hizmete alınma, görev ve yetkileri, nitelikleri, atanma, ilerleme, yükselme, hak ve yükümlülükleriyle diğer özlük hakları Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesine dair 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabidir.

Genel Müdürlüğümüzde hizmetler, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde, memurlar, sözleşmeli personel ve işçiler eliyle gördürülür.

Ofisimizin personel kadroları asgari seviyede personel istihdamına dönük olarak tespit edilmiş olup, KİT statüsü nedeniyle yıllardır kısıtlı bir fiili kadro ile faaliyetlerini sürdürmektedir. 2001 yılı sonunda fiili personel sayısı **1.410** iken bu sayı 2012 yılı sonunda **923** olmuştur.

31/12/2012 itibariyle personel sayısı aşağıda gösterilmiştir.

DAĞILIM YERİ	KADROLU	SÖZLEŞMELİ	İŞÇİ	TOPLAM
Genel Müdürlük	81	383	19	483
Taşra	13	268	159	440
Toplam	94	651	178	923

4.5- FAALİYET BİLGİLERİ

Genel Müdürlüğümüz, kamu kurum ve kuruluşları adına **merkezi satınalma işlevini** üstlenmekte, müşterilerinin mal ve hizmet ihtiyaçlarını merkezi olarak tedarik etmekte ve kendisine verilen görevlerin yerine getirilmesinde, genel olarak satınalma, üretim, pazarlama/satış, kalite kontrol, lojistik konularında faaliyet yürütmektedir.

4.5.1- Satınalma Faaliyetleri

Devlet Malzeme Ofis Genel Müdürlüğü, Ana Statü gereğince, müşterilerinin DMO'nun faaliyet alanına giren mal ve hizmet ihtiyaçlarının tedarik ve dağıtımını müşterileri adına yapmakta olup, müşteri ihtiyaçlarının temini 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve bu Kanunun istisna hükümlerine istinaden yürürlüğe konulan Ofis mevzuatına (yönetmelikler, ticari şartnameler, tip sözleşmeler, protokoller vs.) göre gerçekleştirmektedir.

DMO müşterilerinin ihtiyaçlarını aşağıdaki tedarik usulleri ile karşılamaktadır

Stok alımları: Kamu kurum ve kuruluşlarında ortak kullanım yeri olan ve anında müşteri ihtiyacını karşılamak üzere depolanmasında fayda görülen ve Genel Müdürlüğümüzce hazırlanmış teknik şartnameler doğrultusunda belirli zamanlarda ihaleye çıkılmak suretiyle yapılan alımlardır.

Müşteri dairelerin ihtiyaçlarının karşılanması ve satış miktarının artırılması amacıyla temel stok ürünleri olan kırtasiye, büro malzemeleri ve temizlik maddelerinde asgari stok seviyesi gözetilmek suretiyle alım yapılmakta olup 2012 yılında stok amaçlı toplam 62.690.000,-TL tutarında alım yapılmış olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alım içindeki payı % 4 olmuştur.

2012 yılı sonu itibarıyla stoklar bir önceki yıla göre %15 azalarak 66.578.357,-TL olarak gerçekleşmiştir.

Katalog yolu ile alım: Piyasa araştırması ve pazarlık yöntemiyle tespit edilen ürünlerin teknik özellikleri ile fiyatlarının gösterildiği, Genel Müdürlüğümüz ile müteşebbisler arasında muayyen bir dönem için yapılan, karşılıklı olarak alım ve satım taahhüdünü içeren bir sözleşmeye dayanılarak yapılan alım usulüdür.

2012 yılında katalog sözleşmeleri çerçevesinde yapılan alımların tutarı 504.299.000,-TL olarak gerçekleşmiş olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alımlar içindeki payı %33,81'dir.

Protokol yolu ile alım: DMO'nun faaliyet konusuna giren taşıt, iş makineleri ve üst yapıli araçların üreticileri, ithalatçısı veya genel dağıtıcısı konumundaki tedarikçilerden sipariş usulü ile temin edilmesi amacıyla davet edilen isteklilerle Genel Müdürlüğümüz arasında belli süreler için düzenlenen ve ürüne münhasır şartlar ile alıma ilişkin şartların belirlendiği alım usulüdür.

16/01/2012 tarihine kadar, taşıt ve iş makinası alımları genel olarak, Genel Müdürlüğümüzle protokol düzenleyen ve ilk el konumunda olan imalatçı, ithalatçı veya genel dağıtıcı firmaların ürünleri üzerinden yapılmış ve piyasa fiyatları sürekli olarak kontrol altında tutulmaya çalışılarak taşıt taleplerinin karşılanmasında rekabet ortamı, ürün çeşitliliği ve farklı markaların farklı fiyatlar ile sunulması suretiyle sağlanmıştır.

2012 yılında Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda üst yapıli araçlar ortak şartnameler doğrultusunda, ortak şartname konusu dışındaki araçlar ise, müşterilerce hazırlanan teknik şartnamelere veya marka modele göre toplu alım yöntemi ile tedarik edilmiştir. Bu çerçevede; 01/01/2012 tarihinden itibaren müşteri talepleri toplu alım usulü uygulanarak karşılanmıştır.

Bu kapsamda yapılan alımların tutarı 645.446.000,-TL olarak gerçekleşmiş olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alım içindeki payı % 43'tür.

Müteferrik alım: DMO Ana Statüsü'nde yer almakla birlikte stoklarımızda ve katalogda yer almayan ürünlerin ihtiyaç sahibi kuruluşlarca hazırlanan teknik şartnameler doğrultusunda veya marka-modele göre çeşitli ihale usulleri ile yapılan alım şeklidir.

2012 yılında müteferrik alımların tutarı 278.900.000,-TL olarak gerçekleşmiş olup, bu yolla yapılan alımların, toplam alım içindeki payı % 19 olmuştur.

Tedarik usullerine göre alımlarımız bir önceki yılla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TEDARİK USULÜ	2011 YILI TUTAR (Bin TL)	ORAN (%)	2012 YILI TUTAR (Bin TL)	ORAN %	Bir Önceki Yıla Göre Değişim Oranı (%)
STOK ALIMLARI	51.390	3,4	62.690	4,0	22,0
MÜTEFERRİK	224.110	14,8	278.900	19,0	24,4
KATALOG ALIMLARI	490.896	32,4	504.299	34,0	2,7
PROTOKOL/NAKİL VASITA	750.252	49,5	645.446	43,0	-14,0
TOPLAM	1.516.650	100,0	1.491.334	100,0	-1,7

2012 yılında gerçekleşen toplam 1.491.334.246,-TL'lik alım tutarının 9.179.996,-TL'ye isabet eden kısmı doğrudan dış alımlarla, 1.482.154.249,-TL'lik kısmı iç alımlarla temin edilmiştir. Doğrudan dış piyasadan yapılan alımların toplam alım içindeki payı % 0,62 dir.

4.5.2- Pazarlama/Satış Faaliyetleri

Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünde satış faaliyetleri, DMO Satış Yönetmeliğine göre yürütülmektedir.

Müşteri ihtiyaçları;

- . Toplu olarak satın alınan ve depodan satışı yapılan **stok ürünleri**,
 - . Tedarikçi firmalarla yapılan dönemsel sözleşme ve protokollere dayalı olarak alım ve satımı yapılan **katalog ürünleri**,
 - . Stok ve katalog ürünleri dışında kalan ve müşterilerin talebi üzerine teknik şartname ve/veya marka/modele göre alım ve satımı yapılan **müteferrik ürünler**,
- aracılığıyla karşılanmaktadır.

Tedarik usullerine göre satışlarımız aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TEDARİK USULÜ	2011		2012		Bir önceki yıla göre değişim oranı (%)
	Tutar (Bin TL)	Oran (%)	Tutar (Bin TL)	Oran (%)	
STOK	91.608	5	99.668	6	8
KATALOG	558.133	33	566.262	34	1
MÜTEFFERİK	257.451	15	316.131	19	19
PROTOKOL/NAKİL VASITA	792.918	47	677.300	41	-17
TOPLAM	1.700.110	100	1.659.361	100	-2

2012 yılı satışları, 1.659.360.813,- olarak gerçekleşerek, 2011 yılına göre göre 2,4 azalma göstermiştir.

2012 yılı satışlarının ürün grupları itibariyle (Nakil vasıtaları hariç), yerli/ithal dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Ürün Grubu	Yerli		İthal		Toplam Satış Tutarı (TL)
	Tutar (TL)	Oran (%)	Tutar (TL)	Oran (%)	
Aydınlatma, Temizlik ve Isıtma Malzemesi	29.048.619	90,4	3.075.091	9,6	32.123.710
Büro Makina ve Aletleri	42.143.014	28,4	106.218.250	71,6	148.361.264
Demirbaş, Mefruşat, Diğer Makine ve Teçhizat	345.475.588	90,9	34.442.168	9,1	379.917.756
Kırtasiye Malzemesi	2.117.390	4,3	47.064.235	95,7	49.181.625
Muhtelif Malzeme	1.163.857	100,0	0	0,0	1.163.857
Oto Aksamı ve Yedek Parçaları	273.558	74,3	94.458	25,7	368.016
Elden Çıkarılacak Stoklar, Hurdalar	227.388	100,0	0	0,0	227.388
Kağıt, Karton, Mukawa ve Mamuller	36.440.443	100,0	0	0,0	36.440.443
Matbua	19.243.088	100,0	0	0,0	19.243.088
Müşteri için Alınan Müteferrik Malzeme	132.625.839	42,1	182.408.015	57,9	315.033.854
Genel Toplam	608.758.783	62,0	373.302.217	38,0	982.061.000

2012 yılı nakil vasıtası satışlarının yerli/ithal dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Ürün Grubu	Yerli		İthal		Toplam Satış Tutarı (TL)
	Tutar (TL)	Oran (%)	Tutar (TL)	Oran (%)	
İş Makineleri	176.243.501	76,5	54.046.036	23,5	229.864.180
Taşıt	152.976.189	73,3	55.858.870	26,7	208.449.330
Üst Yapılı Araçlar					238.986.490
Genel Toplam	329.219.689		109.904.906		677.300.000

Elektronik Satış Projesi kapsamında, stok ve katalog satışları **e-ticaret portalı** üzerinden elektronik ortamda yürütülebilmektedir. Müşteriler portal üzerinden ürünlere hızlı bir şekilde erişebilmekte, istenilen özellikteki ürünler çeşitli arama kriterlerine göre sorgulanabilmekte, benzer nitelikteki ürünler teknik özellikler ve fiyat yönünden mukayese edilebilmekte, tercih edilen ürünler sepete eklenebilmekte ve elektronik sipariş verilebilmektedir. Onay verilen siparişler için aynı gün içerisinde ilgili tedarikçisine siparişi geçilerek işlemlerin daha hızlı yürütülmesi sağlanmaktadır. Firmalardan alınan tutar indirimleri elektronik ortamda talepte bulunan müşterilere yansıtılmaktadır.

E-ticaret portalı üzerinden, yaklaşık olarak 9 bin ürüne (stok ve katalog ürünleri) ulaşabilmekte ve elektronik ortamda alım yapılabilmektedir.

Elektronik satış sipariş tutarlarının tedarik usullerine göre dağılımı bir önceki yıllla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Satış Tipi	Sipariş Tutarı (TL)		Değişim (%)
	2011	2012	
Katalog	3.255.892	233.621.471	7.075
Stok	280.651	5.164.614	1.740
TOPLAM	3.536.544	238.786.085	6.652

Elektronik satış müşteri ve sipariş sayıları ile sipariş tutarları ve bir önceki yıllla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

	2011	2012	Değişim(%)
Müşteri Sayısı (Adet)	75	1.198	1.497
Sipariş Sayısı (Adet)	243	4.173	1.617
Sipariş Tutarı (TL)	3.536.544	238.786.085	6.652

4.5.3-Üretim Faaliyetleri

Genel Müdürlüğümüzün üretim faaliyetleri; Kamu Kurum ve Kuruluşlarının her türlü basılı form ihtiyacını karşılamak üzere kurulmuş olan İstanbul Basım İşletmesi Müdürlüğüne yerine getirilmektedir.

İşletme Müdürlüğümüz, 01/01/1972 yılından bu yana Genel Müdürlüğümüze bağlı, müessese statüsünde faaliyet göstermekte iken, 04/05/2007 tarihli ve 26512 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü Ana Statüsü" gereğince İşletme Müdürlüğüne dönüştürülmüştür.

Basım İşletme Müdürlüğünde kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda siparişe bağlanan her türlü baskı, cilt işleri, dosya, klasör, zarf, toplu iğne ve ataş imalatı yapılmakta olup, mevcut makine parkında bulunan ve yıl boyunca tam kapasite ile çalışan (3) adet sürekli form baskı makinası, (1) adet rotatif baskı makinası, (5) adet muhtelif baskı ebadı olan ofset baskı makinası, (1) adet zarf imal makinası ve iş tecrübesi ile sektördeki büyük matbaalar ile rekabet edebilecek düzeyde ve Kamu Kuruluşlarının tüm basılı form ihtiyacını karşılayabilecek kapasitedir.

D.M.O. Basım İşletmesi, ana faaliyet alanı olan matbaa sektörünün yanı sıra kırtasiye sektöründe de klasör, toplu iğne, ataş ve zarf üretimi ile yerini almakta olup, İşletmede dar geniş ve el klasörü ile birlikte bağlı klasörlerde üretilmektedir. Türkiye'de üretilmekte olan takribi 30 milyon klasörün yaklaşık %10'u otomatik makinalarda birinci sınıf malzeme ve işçilikle üretilmektedir. Bünyesinde bulunan (5) adet toplu iğne ve (1) adet ataş makinası ile muhtelif boylarda ataş ve toplu iğne üretimi yapılmaktadır.

Ayrıca, müşteri talepleri ve bazı kamu kuruluşlarıyla yapılan protokoller (Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı gibi) çerçevesinde, çeşitli basılı formlar ve karton dosyalar ile bilgisayar formlarının (Tahakkuk fişi, alındılar, makbuzlar, işlem fişleri, tarh dosyası, dava takip dosyası beyannameler vb.) üretimi gerçekleştirilmektedir.

Devlet Malzeme Ofisi Basım İşletme Müdürlüğü'nün atelyeler itibarıyla üretim ve maliyet durumu bir önceki yıllara karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

BASIM İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜNÜN ATELYELER İTİBARIYLA ÜRETİM VE MALİYET DURUMU					
ATELYELER	Birim	2011		2012	
		Üretim Miktarı	Tutarı (TL)	Üretim Miktarı	Tutarı (TL)
KLASÖR ATELYESİ					
Klasör Üretimi	Adet	2.039.612	4.527.016,57	2.363.840	5.046.441,64
BASKI ATELYESİ					
Matbu+ Zarf üretimi	m ²	38.889.271	15.697.814,19	32.243.219	13.297.523,03
TOPLU İĞNE - ATAŞ ATELYESİ					
Toplu iğne üretimi	Kg	7.500	349.079,08	1.750	193.260,75
Ataş üretimi	Adet	57.630.000		39.125.000	
TOPLAM		-	20.573.909,84	-	18.537.225,42

İşletmenin 2012 yılı üretimi 18.537.225,-TL olarak gerçekleşmiş olup, Gebze'ye taşınma, üretim yapan makine sayısındaki azalış, eleman yetersizliği nedeniyle vardiyalı çalışma yapılamaması gibi nedenlerden dolayı % 3 oranında azalmıştır.

Basım İşletme Müdürlüğü'nün 2012 yılı Üretim Bilgileri Tablosu bir önceki yıllara mukayeseli olarak ekte yer almaktadır. (EK-1)

4.5.4- Kalite Kontrol Faaliyetleri

Devlet Malzeme Ofisi'nce, Ana Statü'sü gereği sağlamakla yükümlü olduğu malzeme ve hizmetlerin kamu yararı gözetilerek, kamu kaynaklarının etkin ve verimli bir biçimde kullanılması, savurganlığın önlenmesi, malzemelerin standart ve kalitesinin azami ölçüde sağlanması için kalite kontrol faaliyetleri yürütülmektedir.

Aşağıda belirtilen kalite kontrol faaliyetleri kapsamında yapılan, ara denetim, denetim ve tesellüme esas kabul muayeneleri kalite kontrol faaliyetlerimizin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

- Kamu Kurum ve Kuruluşlarının katalog kapsamındaki taleplerine binaen tedariki gerçekleştirilen malzemeler (hastane malzemesi, büro mefruşatı, tekstil malzemeleri vb. ürün gruplarında yer alanların), tesliminde kabul muayenesi işlemleri müşteri dairelerce yapılmakla birlikte, gerekli görülen durumlarda, gerek üretim sırasında, gerek teslimattan önce ve gerekse teslimat sonrasında, tedarikçi firmalarca Genel Müdürlüğümüze tevdi edilen ürün bilgi formu ve ilave özelliklere uygunluğu yönünden denetlenerek, Müşteri Dairelerin talep etmiş olduğu malzemenin öngörülen kalitede tam, sağlam ve çalışır şekilde teslim edilmesi sağlanmaktadır.

• Satın alınan taşıtlardan, iş makineleri ve üst yapı olarak alınan araçlar, teknik şartnameleri ve sipariş şartlarında belirtilen özelliklerine uygunluğu ve üst yapı fonksiyonları yönünden denenmek ve test etmek suretiyle muayene edilmektedir.

• Stoklarımızda mevcut tüm malzemelerin alımında malın kabulüne esas tesellüm muayeneleri yapılmakta ve bu malzemeler teknik şartnamelerine uygunluğu onaylandıktan sonra satışa sunulmaktadır. Ayrıca teklif edilen malzemelerin ihale dokümanında belirtilen özelliklere uygunluğunun kontrolü yapılmaktadır.

• İmalat süreci gerektiren alımlarda geri dönüşü olmayan hataların ortaya çıkmasını önlemek, imalat tamamlandıktan sonra teslim süresinde gecikmelere yol açmamak ve hataların zamanında giderilmesini sağlamak amacıyla imalat tamamlandıktan sonra kontrol imkânı olmayan durumlar için malın ihale dokümanında belirtilen nitelik, nicelik, kalite ve özelliklere uygun olarak üretilip üretilmediğinin tespiti için ara denetim de yapılmaktadır.

2012 yılına ilişkin kalite kontrol faaliyet sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

MALZEME GRUPLARI	Muayene Bilgileri					Kontrol Çalışmaları		Teknik Şartname Çalışmaları	
	Parti Rapor Sayısı	Malzeme Çeşidi	Red	Kabul	Red Oranı	Teklif İnceleme Sayısı	Ara Denetim Sayısı	Yeni Şartname Hazırlama	Revizyon
Kağıt--Karton--Kırtasiye (Stok Malzemeleri)	292	292	21	271	7%	45	-	1	5
Temizlik Malzemesi (Stok Malzemeleri)	807	807	58	749	7%	13	-	-	2
Tekstil Malzemesi (Katalog Ürünleri)	95	95	42	53	44%	-	-	-	-
Büro Malz. ve Mak. (Stok Malzemeleri)	39	39	4	35	10%	33	-	-	2
Büro Malz. ve Mak. (Katalog Ürünleri)	171	287	39	248	14%	38	-	-	-
Büro Mef. ve Hast. Malz. (Katalog Ürünleri)	3354	19217	1026	18191	5%	128	-	-	-
Nakil Vasıtaları	1786	3750	211	3539	6%	115	3	7	3
TOPLAM	6544	24487	1401	23086	6%	372	3	8	12

Devlet Malzeme Ofisinin 2012 yılı faaliyet sonuçları ile ilgili toplu bilgiler bir önceki yıl ile karşılaştırılmalı olarak EK-2 de yer almaktadır.

4.6-DEVLET MALZEME OFİSİNİN KAMU ALIMLARI İÇERİSİNDEKİ YERİ

DMO'nun merkezi satınalma organı olarak kamu alımlarında rekabetin tesisi ve fiyatların regülasyonu konusundaki fonksiyonu, bu alandaki etkinliği ve kamu mal alımları içindeki payı en çok tartışılan konulardan birisidir.

DMO satışlarının toplam kamu mal alımları içerisindeki payının gerçekçi bir şekilde tespit edilebilmesi bakımından öncelikle birkaç önemli hususa yer verilmesi gerekmektedir.

İlk olarak, kamu kurum ve kuruluşlarının yaptığı toplam mal alımları içerisinde, Ana Statümüzde belirtilen faaliyet konuları içerisinde bulunmayan mal alımları ile 4734 sayılı Kanun uyarınca doğrudan temin yoluyla veya istisna hükümleri kapsamında temin edilen mal alımları bulunmaktadır.

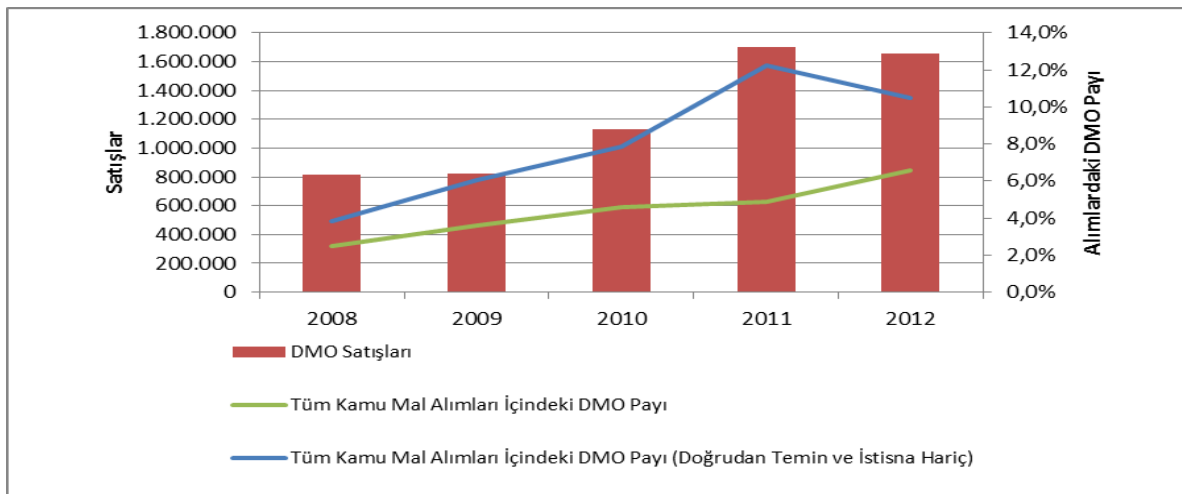
Keza, faaliyet konumuza girdiği halde mevzuattaki belirsizlikler ve yapısal sorunlar nedeniyle kısmen veya tamamen tedarik edemediğimiz ürün grupları söz konusudur.

Bu itibarla, ilgili mevzuat gereği faaliyet konularımız dışında kalan mal alımları ve çeşitli nedenlerle tedarik edemediğimiz ürünler ile 4734 sayılı Kanuna göre idarelerce doğrudan temin ve istisna kapsamında yapılan mal alımları hariç tutulduğunda, Genel Müdürlüğümüzün toplam kamu mal alımları içindeki payının daha yüksek olduğu görülmektedir ki, bu hususu aşağıdaki veriler de teyit etmektedir.

Genel Müdürlüğümüzün, kamu mal alımları içerisindeki payı yıllar itibariyle aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.(4)

Yıl	4734 Sayılı Kanun	Doğrudan Temin	İstisna	Tüm Kamu Mal Alımları Toplamı	DMO Üzerinden Alımları	Tüm Kamu Mal Alımları İçindeki DMO Payı	Tüm Kamu Mal Alımları İçindeki DMO Payı (Doğrudan Temin ve İstisna Hariç)
2008	21.184.426	3.680.883	7.704.503	32.569.812	813.368	2,5%	3,8%
2009	13.646.456	3.561.099	5.754.617	22.962.172	823.381	3,6%	6,0%
2010	14.365.867	4.675.105	5.761.394	24.802.366	1.131.552	4,6%	7,9%
2011	13.862.061	14.194.768	6.564.092	34.620.921	1.700.110	4,9%	12,3%
2012	15.829.853	4.974.930	4.504.077	25.308.860	1.659.361	6,6%	10,5%

Genel Müdürlüğümüzün yılları itibariyle Kamu Mal Alımları İçerisindeki payına ilişkin durum aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

(4) İhale usullerine göre kamu mal alımlarına ilişkin sayısal veriler, Kamu İhale Kurumu tarafından yayınlanan yıllık Kamu Alımları İzleme Raporlarından alınmıştır.

Yukarıdaki tablonun tetkikinde de görüleceği üzere, 2012 yılı toplam satış tutarımızın 1.659.612.000.TL olduğu ve KİK verilerine göre 2012 yılında yapılan kamu mal alımları toplamının (doğrudan temin ve istisna kapsamındaki alımlar hariç) 15.829.853.000.TL olduğu dikkate alındığında, Genel Müdürlüğümüzün kamu mal alımları içindeki payının 2012 yılı için % 10,5 oranında olduğu değerlendirilmektedir.

DMO'nun kamu mal alımları içindeki payının gerçekçi bir şekilde hesaplanabilmesi konusunda sağlıklı ve analiz edilebilir veri ve istatistik temininde bazı yetersizlikler bulunmaktadır. Kamu İhale Kurumunca yürütülen Elektronik Kamu Alımları Platformu'nun (EKAP) yeni uygulamaya geçmiş olması ve EKAP kapsamında derlenen verilerin ve üretilen istatistiklerin sektör ve ürün bazında tam olarak sorgulamaya imkan vermemesi, sınıflandırma/kodlama konusundaki belirsizlikler dikkate alındığında, Genel Müdürlüğümüzün toplam kamu mal alımları içerisindeki payının tam ve kesin olarak hesaplanmasının şu aşamada mümkün olmadığı söylenebilir.

Ancak yıllık bazda yaptığımız satışlar dikkate alındığında DMO aracılığıyla yapılan alımların toplam kamu mal alımları (doğrudan temin ve istisna kapsamında yapılan alımlar hariç olmak üzere) içerisinde yaklaşık olarak % 12-15 civarında bir paya sahip olduğu tahmin edilmektedir.

Diğer yandan, DMO'nun misyonunun sadece müşteri kamu kuruluşlarının talep ettiği ürünlerin tedarik edilmesi olarak görülmemesi gerekir. Böyle sınırlayıcı bir yaklaşım yanlıtıcı olacaktır. Çünkü Genel Müdürlüğümüz satınalma politikası, hangi şartta olursa olsun mutlaka satın almayı gerçekleştirme yönünde oluşmamaktadır. Satınalma kararlarımızda kamu yararı, rekabet, ekonomik koşullar ve piyasa fiyatı göz önünde bulundurulmaktadır.

Nitekim, 2012 yılında merkez satınalma komisyonlarınca yürütülen toplam yaklaşık maliyeti **106.464.357,-TL olan 369** ihale iptalle sonuçlandırılmıştır. Bu ihalelerden 68.934.047,-TL tutarındaki, toplam iptallerin yaklaşık %65'ine tekabül eden kısmı, son teklif fiyatlarının uygun bulunmaması (teklifin müşteri idarelerce belirlenen yaklaşık maliyetin veya merkez satınalma komisyonları tarafından yapılan fiyat araştırması sonucu tespit edilen tutarların üzerinde olması) nedeniyle iptal edilmiştir.

Öte yandan, satınalma sürecinde genel ihale mevzuatından farklı olarak alım kararları yalnızca yaklaşık maliyet ve ihale sonucunda ortaya çıkan bedel esas alınarak verilmemekte, ürün bazında yapılan piyasa/fiyat araştırmaları (yurt içi ve yurt dışı) ve analizler ile rekabet koşulları da esas alınmaktadır. Fiyatların uygunluğu çeşitli objektif referanslara dayalı olarak incelenmekte ve alım kararları buna göre verilmektedir.

Stok ve müteferrik usulle yapılan ihalelerde özellikle yazılı tekliflerden sonra açık eksiltme yapılması ve eksiltme sonrası yapılan fiyat araştırmaları ve analizleri nedeniyle ihale mevzuatına göre yapılan ihale ve alımlara nazaran daha uygun fiyatlar elde edilmektedir. Bu durumu 2012 yılında müteferrik usulle yapılan ihaleli alımlardaki indirim oranlarıyla teyit etmek mümkündür.

Yapılan incelemede, 2012 yılındaki ihalelerde alımlarımızın (nakil vasıtaları alımları hariç) müşterilerin bildirdikleri yaklaşık maliyete oranla ortalama olarak % 30 oranında indirimle yapıldığı görülmüştür. Bu durum DMO kanalıyla yapılan alımlar bakımından kamuya sağlanan mali faydanın önemini ortaya koymaktadır.

DMO'nun satınalma sürecinde, rekabetin oluşması, piyasa şartlarına uygun gerçekçi fiyatlarla alım yapılması, müşteri idarelerin ihtiyaçlarının en iyi şekilde karşılanması ve kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması çok önemli bir yer tutmaktadır.

Bu itibarla DMO'nun performansı bakımından kamu mal alımları içindeki payı yanında merkezi satınalma organı olarak kamu alımlarında rekabetin tesisi ve fiyatların regülasyonu konusundaki fonksiyonunun ve kamu kurum ve kuruluşlarına sunduğu katma değerli hizmetlerin de göz önünde bulundurulması gerekir.

Sonuç olarak, yukarıdaki tablonun tetkikinden de anlaşılacağı üzere, tüm kamu mal alımları içindeki (Doğrudan Temin ve İstisna Hariç) DMO payında %15 oranında azalma meydana gelmiş, söz konusu pay 2011 yılında %12,3 iken, 2012 yılında %10,5 olarak gerçekleşmiştir.

Öte yandan, Kamu ihale istatistiklerine göre, tüm kamu mal alımlarında 2011 yılına göre 2012 yılında %27 oranında, azalma görülmesine rağmen, DMO'nun bir önceki yıla göre satışında sadece % 2,4 oranında azalma izlenmiştir.

SONUÇ

Dünyadaki benzer örgütlenmelerde olduğu gibi Türkiye'de de Devlet Malzeme Ofisi, iktisadi devlet teşekkülü statüsüyle kamu kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu malzemeleri topluca satın almak, dağıtımını ve satışını yapmak üzere **devletin merkezi satınalma kurumu** olarak örgütlenmiş olup,

- Yürüttüğü faaliyetler ile kamu kurum ve kuruluşlarınca ihtiyaç duyulan mal ve hizmetleri onlar adına tedarik ederek, kamu hizmetlerinin görülmesine yardımcı olmakta,

- İhtiyaç duyulan mal ve hizmetleri toplu alımların fiyat avantajlarından azami ölçüde yararlanarak daha ucuza tedarik etmekte ve tedarik maliyetine nakliye, sigorta, ambalaj, tahmil, tahliye, amortisman ve tedarik usullerine göre değişen oranlarda bir hizmet bedeli eklemek suretiyle piyasa fiyatlarının altında bir fiyatla kamu kurum ve kuruluşlarına ulaştırmakta,

- Tedarik usulleri ve uyguladığı fiyat politikası ile kamu alımlarında piyasayı ve fiyatları düzenleyici bir misyon üstlenmekte, böylece kamu alımlarının daha ekonomik ve verimli bir şekilde temin edilmesine katkı sağlamaktadır.

Türkiye'de kamu kurum ve kuruluşları adına merkezi tedarik hizmetlerini yürütme görevi Maliye Bakanlığının ilgili kuruluşu olan Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğüne, kamu alımlarına ilişkin mevzuatı hazırlama ve 4734 sayılı Kanunda sayılan diğer işleri yürütme görevi ise yine Maliye Bakanlığının ilişkili kuruluşu olan Kamu İhale Kurumuna verilmiştir. Maliye Bakanlığı bünyesinde yer alan her iki kurumun görev ve fonksiyonları dikkate alındığında Ülkemizde kamu alımları ve ihale sistemi bakımından belli ölçüde merkezi bir yapının bulunduğu söylenebilir. Ancak kamu kurum ve kuruluşlarının DMO'dan alım yapma zorunluluğunun bulunmaması, faaliyet konusu ve alım tutarı bakımından sınırlamalar bulunması ve diğer bazı hususiyetler nedeniyle DMO'nun mevcut yapısı ve tedarik sistemini gerçek anlamda merkezi bir satınalma modeli olarak tanımlamak güçtür.

Ülkemizde merkezi tedarik kurumuna olan ihtiyaç Cumhuriyetin kuruluş döneminde ortaya çıkmış ve günümüze kadarki süreçte fonksiyonları artarak bugünkü yapısına kavuşmuştur. Mevcut yapısal ve fonksiyonel yapılanma modelinin çeşitli yönlerden gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi gerektiği tartışmasıdır.

Bununla birlikte konunun DMO'nun yapısal bakımından reforme edilmesinden çok daha kapsamlı ve bütüncül bir yaklaşımla ele alınması ve ülkemizde kamu alımlarına ilişkin mevzuatın, yapılanmanın ve uygulamalarının gözden geçirilmesi ve rasyonelleştirilmesi bağlamında değerlendirilmesinin uygun olacağını düşünülmektedir.

Bilindiği gibi, dünyada kamu alımları merkezi ve merkezi olmayan örgütlenme modellerine göre yapılabilmektedir.

Ancak, teşkilat yapıları, fonksiyonları ve faaliyet esasları değişmekle birlikte birçok gelişmiş ülkede, OECD ve AB üyesi ülkelerde merkezi satınalma kurumları faaliyet göstermekte ve bu kuruluşlar devlet bütçesine önemli katkılar sağlamaktadır.

Merkezi satınalma kurumlarının yapısı ve fonksiyonları tarihsel koşullar, ülke ihtiyaçları, örgütlenme biçimleri, kamu alımlarının büyüklüğü vs. gibi hususlara göre değişiklik göstermektedir.

Yaşanan ekonomik krizler, kamu maliyesindeki bozulmalar, mali disiplinden sapmalar ve kamu harcamalarındaki artışlar diğer sektörlerde olduğu gibi kamu alımları alanında da çeşitli tedbirlerin alınmasını gündeme getirmektedir.

Gerçekten atomize satınalma/harcama birimlerinin kamu kurum ve kuruluşlarının/ birimlerin ihtiyaç duyduğu ürünleri uygun fiyata ve doğru bir şekilde tedarik edebilmesi mümkün gözükmemektedir.

Ülkemizdeki mevcut mali/bütçe sistemi, ihale mevzuatı ve satınalma birimlerinin bu yapısıyla kamunun tek alıcı olarak pazarlık gücünü gereği gibi kullanması, toplu alımdan doğan fiyat avantajlarından yararlanması mümkün gözükmemektedir. Kamudaki harcama/satınalma birimlerinde bu yönde bir bilinç ve talep de bulunmamaktadır.

Kamu ihale mevzuatı ve ihale uygulamaları kurumların ihtiyaçlarını hizmet gereklerine göre, kaliteli ve uygun fiyata temin etmelerini güçleştirmektedir.

Ülkemizde ihale yapmak artık profesyonel bir meslek halini almış bulunmaktadır. Bu konularda eğitimler düzenlenmekte, sertifikalar verilmekte, şerhli mevzuat külliyatları yazılmakta, cilt cilt kitaplar basılmakta, dergiler çıkarılmaktadır.

Buna rağmen ihalelerdeki usul hataları, bunlara ilişkin itiraz ve şikayetler azalmamakta, aksine artış göstermektedir. Bütün kamu kurum ve kuruluşlarında satınalma ve ihale işlemlerini yürütmek üzere birimler kurulmakta ve özel personel istihdam edilmektedir. Bunlar kamu açısından ayrı bir yük teşkil etmektedir.

Dolayısıyla kamu alımlarının rasyonelleştirilmesi ve merkezi tedarik hizmetlerinin geliştirilmesi konusunda yeni bir yaklaşım benimsenmesi gerekmektedir.

Bu konuda yetkili mercilerce gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir

Dünyada ve gelişmiş ülkelerdeki uygulamalar incelendiğinde;

- Kamu alımlarının rasyonelleştirilmesi,
- Kamu alımlarına tahsis edilen kaynakların yönetimde etkinlik, verimlilik ve ekonomikliğin artırılması,
- Bu alandaki kontrol ve denetimin kolaylaştırılması,
- Alımlar için ayrılan insan kaynakları, zaman ve diğer maliyetler bakımından tasarruf sağlanması,
- Merkezi ve toplu alımın avantajlarından yararlanılması,
- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından düzenli ve sıklıkla tüketilen ortak kullanım konusu ürünlerin standart ve uygun fiyatlarla temini ve
- Benzeri amaçlara ulaşılması bakımından

merkezi satınalma kurumlarının önemli işlevler gördüğü bilinmektedir.

Bu gerçekler, kamu alımları konusunda merkezi satınalma kurumlarını vazgeçilmez kılmaktadır.

BASIM İŞLETME MÜDÜRLÜĞÜ ÜRETİM BİLGİLER TABLOSU (2012 YILI)

Üretim türü	Makine Adedi	Ölçü	2011 Gerçekleşen	2012	
				Program	Gerçekleşen
BASKI ATELYESİ					
Elektronik dizgi	2	cm ²	153.594	300.000	199.720
Ofset kalıbı	1	Adet	1.439	2.000	1.871
Baskı Makinaları					
T.Ofset	1	(70x100 cm.)	516	1.816	550
M.Ofset	1	"	2.205	3.632	1.600
N.Ofset	1	"	1.637	3.632	1.093
S.Ofset	2	"	10.408	18.160	4.405
Tabaka ofset toplamı	5	"	14.766	27.240	7.648
Optiforma	1	"	6.390	6.995	6.680
Continuous form	3	"	21.831	25.649	25.410
Rotatif toplamı	4	"	31.938	32.644	32.090
Baskı makinaları toplamı	9	"	46.704	59.884	39.738
Zarf imal makinesi	1	Adet	135.920.000	105.840.000	47.230.000
Baskı atelyesi toplam çalışma saati		Saat	16.303	19.872	10.683
CİLT ATELYESİ					
Föy	-	Bin Adet	48.980	90.800	32.648
Blok	-	Adet	655.923	181.600	202.845
Koçan	-	"	473.800	90.800	43.138
Defter	-	"	32.018	3.632	5
Karne	-	"	1.054.300	90.800	17.648
Sürekli form	-	Bin Adet	223.724	454.000	122.686
Cilt atelyesi toplam çalışma saati		Saat	21.679	23.608	18.809
KLASÖR ATELYESİ	5				
Mekanizmalı Dar klasör	-	Adet	655.872	486.000	495.240
Mekanizmalı Geniş klasör	-	"	1.003.040	1.080.000	1.468.600
Bağlı Klasör (Karton)	-	"	380.000	250.000	400.000
Bağlı Klasör (PVC kaplamalı)	-	"	755.730	0	206.000
Klasör üretim toplamı	-	"	2.794.642	1.816.000	2.569.840
Klasör atelyesi toplam çalışma saati		Saat	5.237	6.368	4.380
Klasör imal makinası	1	"	1.599	1.816	1.263
Taslak ve kaplama makinası	1	"	1.349	1.816	1.175
Etiket makinası	1	"	625	896	297
PVC Cep kaynaklama makinası	1	"	821	920	840
Metal bant çakma makinası	1	"	843	920	805
TOPLU İĞNE VE ATAŞ ATELYESİ	6				
Toplu iğne	5	Kg.	7.500	18.160	1.750
Ataş	1	Bin Adet	57.360	78.111	39.125
T.iğne ve ataş atelyesi toplam çalışma saati		Saat	4.579	10.896	3.937

NOT : Ataş ve Toplu İğne Atelyesi Genel Müdürlük siparişlerine göre çalışmaktadır.

DEVLET MALZEME OFİSİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

	31/12/2011 İTİBARIYLA GERÇEKLEŞME (TL)	31/12/2012 İTİBARIYLA GERÇEKLEŞME (TL)	DEĞİŞİM (%)
GAYRİ SAFİ SATIŞ HASILATI	1.700.110.024	1.659.360.813	-2,40
BÜTÇE KANUNU GEREĞİ GAYRİ SAFİ HASILAT ÜZERİNDEN ÖDENEN HAZİNE PAYI	34.474.409	35.646.926	3,40
NET SATIŞLAR	1.665.635.614	1.623.713.887	-2,52
SATIŞLARIN MALİYETİ	1.522.683.253	1.488.422.518	-2,25
BRÜT SATIŞ KÂRI	142.952.361	135.291.369	-5,36
FAALİYET GİDERLERİ	66.968.006	72.210.420	7,83
FAALİYET KÂRI	75.984.355	63.080.949	-16,98
DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN VE OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR	39.974.270	47.602.297	19,08
DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN VE OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR	3.102.617	17.758.954	472,39
DÖNEM KÂRI	112.856.009	92.924.292	-17,66
YATIRIM	4.932.147	2.548.322	-48,33
ÜRETİM	20.573.910	18.537.225	-9,90
ALIMLAR	1.516.650.102	1.491.334.246	-1,67
STOKLAR	78.591.685	66.578.357	-15,29
BRÜT SATIŞ KÂR YÜZDESİ	9,39	9,09	
FAALİYET KÂR YÜZDESİ	4,78	4,04	
PERSONEL SAYISI	945	923	